

Поживанов С.М.

магістр,

*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Низька ефективність сучасної системи державного управління багато в чому пояснюється недосконалістю, а часом і відсутністю механізмів державного управління. Термін «механізми державного управління» є досить широко вживаним, проте у науковій літературі ще не сформувався єдиний підхід до розуміння суті поняття «механізму державного управління» та його складових елементів.

Зокрема О. Радченко розуміє під механізмом державного управління системну сукупність інституцій, структур, послідовних дій, форм, станів і процесів в державі як продукт організованої людської діяльності, що має за мету реалізацію інтересів і потреб людей та вирішення нагальних суспільно-політичних проблем за рахунок державного впливу й регулювання суспільної життєдіяльності на основі усталених суспільних цінностей, норм і правил; є формою реалізацію функцій держави та має в якості суб'єкта органи державного управління [4, с. 24]. На думку дослідника, механізму державного управління притаманні наступні характеристики:

- оскільки держава є соціальним інститутом, створеним людьми, відтак і всі механізми держави є продуктом організованої людської діяльності;

- механізми державного управління завжди мають чітко визначену мету й носять функціональний характер, механізми державного управління передбачають цілеспрямований одnobічний державний вплив на суспільно-політичні, економічні процеси з чітко визначеним вектором впливу;

- механізми державного управління обумовлюють жорсткі взаємозв'язки та правила взаємодії, усталеності керованого процесу;

- функціонування механізмів державного управління в ідеалі націлене на певний автоматизм, закріплені вміння й навички державних службовців щодо виконання у певних ситуаціях відповідних їм дій;

– побудова механізмів державного управління носить структурно-функціональний характер;

– механізми державного управління мають системний, регуляторний, ціннісний та проблемний виміри [4, с. 21-23].

В Енциклопедії державного управління механізм державного управління визначено як практичні заходи, засоби, важелі, стимули, за допомогою яких органи державної влади впливають на суспільство, виробництво, будь-яку соціальну систему з метою досягнення поставлених цілей [1, с. 248].

У механізмі державного управління можна виділити вісім головних елементів: методи, стимули, важелі, інструменти, правове, нормативне та інформаційне забезпечення, політика. Механізми державного управління розмежовують можна розмежувати за наступними критеріями:

1) за функціональним призначенням: а) економічні; б) мотиваційні; в) організаційні; г) політичні; д) правові механізми;

2) за суб'єктом управління: механізми управління, які використовуються: а) органами законодавчої влади; б) Президентом; в) органами виконавчої влади; г) органами судової влади; д) органами місцевого самоврядування.

Узагальнюючи викладене вище, можна зробити висновок, що механізм державного управління – це штучно створена складна система, призначена для досягнення поставлених цілей, яка має визначену структуру, сукупність правових норм, методи, засоби, інструменти державного впливу на об'єкт управління. Формування механізму державного управління повинно здійснюватися на науково обґрунтованих принципах, які пред'являються до системи подібного типу: принцип цілеспрямованості, принцип безперервності і надійності, принцип плановірності, принцип динамізму, принцип несуперечливості законам управління, принцип цілісності, принцип автономності, принцип моделювання, принцип ефективності управління.

Список використаних джерел:

1. Державне управління [Текст] підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; ред. кол.: Ю.В. Ковбасюк (голова), К.О. Ващенко, Ю.П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

2. Кендюков О. К. Сутність і зміст організаційно-економічного механізму управління інтелектуальним капіталом підприємства [Текст] // Економіка України. – 1997. – № 2. – С. 33-41.

3. Нижник Н. Р. Системний підхід в організації державного управління [Текст] Навч. посіб. / Нижник Н. Р., Машков О. М. / За заг. ред. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 1998. – 160 с.

4. Радченко О. В. Родові ознаки категорії «механізм» в соціальних науках / О. В. Радченко // Публічне управління : теорія та практика : зб. наук. пр. Асоціації докторів держ. управління. – Х. : Вид-во АДНДУ, 2013. – № 3(15). – С. 19-25.

5. Зубчик О. А. *Формування конкурентоспроможності держави в перспективі політичного часу (державно-управлінські аспекти): монографія.* Київ: ТОВ «Поліграф Плюс», 2019. 408 с.

6. Oleh Zubchuk & Denys Kireev, 2019. Development of Digital Economy as an Element of the Social Development Strategy in Ukraine. *International Journal of Economics and Financial Issues, Econjournals*, vol. 9(6), p. 151-155.

7. Zubchuk O. A. Administrative efficiency as subject of research of science of state administration and factor of improving competitiveness of countries. *Public management: collection.* № 1(11), January 2018. Kyiv: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2018. P. 119-131.

Семенчук І.С.

аспірант,

*Національна академія державного управління
при Президентові України*

ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Взаємовідносини державних інституцій та громадянського суспільства протягом своєї історії мав розвиток від протистоянь, ворожості, суперництва до встановлення партнерських відносин з метою вироблення нових механізмів консенсусної взаємодії. Можливість реалізації потенціалу самоорганізаційних громадянських практик, наявність або відсутність базових засад для розвитку суспільного простору, рівень політичної участі вплинули на процес вироблення та реалізації стратегій розвитку громадянського суспільства різних країн.

Якщо в Західній Європі розрив між державою та громадянським суспільством було зупинено виробленням ефективних стратегій їхньої взаємодії, створенням дієвої бази правових документів, удосконаленням і